

munkatársai ezért asszimmetrikus lánchidat terveztek, egy rendkívül magas háromszögletű oszloppal, amely mintha a hidat tartaná. Az oszlop közelebb lesz az alacsony épületekkel beépített parthoz, úgy-hogy a tervezők véleménye szerint bizonyos értelemben a katedrális ellenpontjaként hat. A híd 685 méter hosszú és 30 méter széles lesz.

A tervezők azt állítják, hogy igen gyakran csak formális a mér-nökök és az építészek együttműkö-dése; a mérnökök megalkotják a

hidat, az építészek pedig telitűz-delik cifraságokkal. Ebben az eset-ben az esztétikai probléma eredeti statikus megoldást is eredménye-zett, úgyhogy a munkatársak mű-vüket »az építészek és a hidépítő mérnökök ideális együttműködésé-nek« neveztek.

Az ellenpont eszméje csak azért elvonatkoztatott némileg, mert a lakosság a város körvonalait és a katedrális tornyainak meg a magas oszlopnak ellentétét csak akkor látják, ha a Rajnán hajókéznak.

G. L.

Írók arcképei

(Magvető könyvkiadó, Buda-pest 1957.)

Postakocsi illatú ez a könyv, Krudy Gyula »Írói arcképek« ci-mű két kötetes visszaemlékezései. Írókról mesél, akiket élő való-ságukban, vagy csak műveikből ismert. Írókról és újságírókról, akik »megvetették az életet, ha-lált és a helyesírást.« Írókról, akik hitelbe éltek és haltak, akik iro-dalmi kiskocsmák kopott, étel és borfoltos asztalai mellett új ma-gyar nyelvről és új magyar olva-sóról álmodoztak. Megannyi vala-mikor csilllogó bolygó (és mű-bolygó) akik már nem adnak jel-zéseket. Ki emlékeznék például Benedek Aladárta, Petőfi után né-hány évtizeden át a legnépszerűbb magyar költőre, aki hajdanában lóháton járta be az országot — előfizetőket gyűjteni? ...

Nevek, akik a maguk idejében

egy-egy külön kis világot jelentet-tek. Bulcsú Károly, Nagy Miklós, Molecz Károly, Lisznyai Kálmán, Komócsy József, Gáspár Imre, Kálmay László, Balázs Sándor, Erdélyi Gyula, Rudnyánszky Gyula, Inczedy László, Zempléni Árpád és a többiek, Pegázus hajdani délcég lovasai, világrengető álmok hordozói, újkori Mózesek, akiknek nem adatott meg, hogy belépjenek az »Ígéret földjére«. A meg-vakult író, akinek egyetlen vágya a zsebóra. Azt hitte, ha a ketye-gését hallgatja, látja is...

Vesztett háborúk a vagyonoso-dó kiadókkal, krajcáros csetepa-ták a kocsmárosokkal, szabókkal, háztulajdonosokkal, elkecseregett rohamok az olvasó közönye, a tö-megek irástudatlansága ellen. Nyo-mor, amely úgy üledett egész hajszolt és elfáradt életükre, mint a könyörtelen őszi köd. És ezek az

emberek adták nekünk — önmagunkon kívül — Shakespearét, Goethét, Heinét és Puskit. És mindent odaadtak azért, hogy adhasanak, sokszor családot, vagyont és életet is. Petőfi nyomán jártak, volt közöttük, aki gyalog bejárta Petőfi egykori útjait. Hiszen életében Petőfivel sem tördött sokkal inkább az olvasó...

Ezek a szélmalom-harcosok — közöttük olyan nagyok is, mint Vajda János és Reviczky — alighanem szépeket álmodtak a borsón is, amelyre a »boldog, békebeli nagy Magyarország« térdepeltette őket. És ki lehetne álmaiknak szebbhangú énekese az »álmofejtő« Krudy Gyulánál? Hiszen Krudy

álmoskönyvet is írt valaha...

»Szeretem azokat a könyveket — monja Krudy Gyula — amelyekből tegnapi emberekről olvashatni; olyan emberekről, akiket a valóságban sohasem láttunk, de mégis úgy gondolunk rájuk, mint ha ifjúságunk boldog, aranyfoltos napjait az ő társaságukban töltöttük volna egy nagy fa alatt...«

Azt hiszem, Krudy Gyula — velünk együtt — az ifjúság napfogyatkozásos napjait is szerette, hiszen az általa felsorakoztatott »tegnapi emberek« közül csak nagyon kevesen éltek boldog, aranyfoltos napokat. De az is lehet, hogy sokszor a boldogtalanság is boldogság...